

Slovo k povzbuzení na neděli 13. září 2026, na **24. neděli v mezidobí – A**
Biblická čtení: Sir 27,33 - 28,9; Ž 103; Řím 14,7-9; Mt 18,21-33

Milé sestry, milí bratři,

jako odpověď na Petrovu otázku, kolikrát má odpustit svému bratru, když se proti němu prohřeší, zda až sedmkrát, zaznělo v dnešním evangeliu známé **Ježíšovo podobenství o nemilosrdném služebníkovi**:

Jemu jeho pán odpustil nesrovnatelně víc, než mu byl dlužen jeho jiný spoluslužebník. Porovnáme-li totiž deset tisíc hřiven se sto denáry, tak je to přibližně poměr šesti set tisíc ku jedné. Služebník, kterému bylo tolik odpuštěno, by musel na takovou částku námezdně pracovat přibližně sto dvaadvadesát roků. Přesto nebyl hned nato ochoten odpustit svému spoluslužebníkovi **zanedbatelnou částku**, odpovídající výdělku za sto pracovních dní, asi sedmnácti pracovními týdny. Proto «se rozhněval jeho pán a dal ho mučitelům, dokud by nezaplatil celý dluh; tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže každý svému bratru ze srdce neodpustíte», slyšíme v evangeliu.

Celé podobenství, ač se to nemusí zdát, je možná jedním **z nejdůležitějších** evangelijských podobenství vůbec...

Zaprvé, v takřka prvoplánovité četbě, připomíná základní **křesťanskou povinnost** člověka **odpouštět** druhým lidem, svým viníkům a dlužníkům. Je-li totiž **křesťanství** o **Božím odpuštění** člověku skrze Ježíše Krista a je-li naše člověčenství poznamenáno **slabostí a křehkostí** a má-li tak každý z nás své „máslo na hlavě“, pak **nemůžeme neodpouštět**, třeba až sedmasedmdesátkrát za den. Jsme-li tedy aspoň trochu soudní a aspoň minimálně empatičtí...

«A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštím našim viníkům» je ostatně jedinou **podmíněnou** prosbou Otčenáše. I když **skutečně odpustit** může jen **Bůh** svou Boží silou, Ježíš, Boží Syn, cosi z velikosti odpuštění bylo svěřeno i odpouštění našemu, **mezilidskému**.

Odpustit je od slova „pustit“, pustit na svobodu. Podobně latinské *remittere*, „znovu pustit“, anebo řecké *afiémi*. „rozvázat“. Odpuštění **rozvazuje** druhého člověka, vrací mu **svobodu**, **pouští ho** z moci věřitele, dává mu volně žít, zbavuje ho pout špatného svědomí, otroctví pro hněv věřitelů. Odpuštění je pochopitelně jedním z vrcholných projevů **lásky**. Věřitele k dlužníkovi. A **pomáhá** tomu, komu je odpouštěno. Ale nakonec i tomu, kdo odpustí. I jeho totiž nějak vysvobozuje a rozvazuje, z jeho vnitřního vězení.

Nejprve je ale potřeba vše zpravidla tak trochu „**pustit**“; abychom mohli následně odpustit.

Že toto **neznamená schvalování zla**, anebo **nesmyslné setrvávání** v toxických situacích či vztazích, je snad jasné. I ty je třeba někdy nejprve opustit, abychom mohli odpustit.

Celé podobenství je ovšem možná alegorií, obrazem a odrazem ještě něčeho **bazálnějšího**. Vlastně samotného základu křesťanství. Víry, že **setkání s Boží dobrotou** by mělo člověka vnitřně **proměnit**. Jako odpuštění velkého dluhu mělo proměnit k milosrdenství prvního ze služebníků.

O **setkání s Boží dobrotou** skrze **Ježíše** a o kýžené následné **proměně** lidského **nitra k lepšímu** je přeci celé naše **křesťanství**, mělo by být. Vztah s Bohem skrze Ježíše by nás **měnit** měl, měl by pozitivně **ovlivňovat**, prodchnout celý náš **život**. Měl by nás posouvat, **vymaňovat** z naší hříšné predeterminace. Od zla k dobru, od sobectví a bezohlednosti k pokornému altruismu a ohleduplnosti, od příživnictví k užitečnosti, od lenosti k práci, od závisti a ukřivđenosti k přejícnosti a štědrosti, od viny k zadostiučinění. **Od žití na úkor** ostatních lidí a okolního světa **k životu pro** ně a pro něj. A tak dále.

Nic z toho, zdá se, ale **není samozřejmostí**. Z mnoha důvodů. Bohužel. Nicméně **že** o tyto **vnitřní postoje** plynoucí v vnitřní proměny je třeba přesto, právě proto **usilovat**, aktivně se o ně snažit, bojovat o ně, **chtít je mít** a denně tuto touhu obnovovat, vždy s Boží pomocí, nám naznačilo i dnešní první čtení z mudroslovné starozákonní knihy Sirachovcovy: «Pomsta i hněv jsou ohavnosti, jen hříšný člověk je chová v srdci... Odpusť křivdu svému bližnímu, pak i tvé hříchy budou odpuštěny... Vzpomeň na konec... A odpusť vinu...»

K jeho tak jasnému apelu asi není co dodávat. Snad jen připomínku, jak **naš vnitřní svět**, svět našich emocí a tužeb je **důležitý** a je aspoň **částečně v naší moci**. Na vnitřní svět je třeba **dbát** a stále jej **otevírat Boží dobrotě**.

S pokorným vědomím, že každá naše vnitřní myšlenka a emoce potenciálně směřují **k uskutečnění**. Konečně stačí vzpomenout na archetypální biblický obrazný příběh **o Kainovi a Ábelovi**. Jak pocit ukřivdění nad nespravedlností, že jeho oběť nebyla přijata, zatímco bratrova ano, nesený navíc pocitem prvorozenectví, vyústil až v **bratrovraždu**. Kain se stal prototypem člověka, kdy **zlo** se již usídlilo v jeho nitru, on je nechal **růst**, možná je v sobě i pěstoval (byl zemědělcem), a nakonec zabil Ábela. Ten zemřel a Kain se stal bloudem.

Milé sestry, milí bratři, měli bychom **odpouštět**, když sami máme pověstné „máslo na hlavě“, a někdy mnohem více než naši dlužníci. O to prosíme denně v Otčenáši: «A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštím našim viníkům». A měli bychom se snažit, aby nás **Boží dobrota** stále více ovlivňovala, měli bychom si Boha připustit **k srdci**. Ostatně o něco takového jsme prosili i ve vstupní modlitbě dnešní mše svaté: «Bože..., ať poznáme tvou moc a dobrotu, a dej nám sílu, abychom ti mohli sloužit nerozděleným srdcem». Tedy i srdcem nerozděleným zlem, záští, žárlivostí, necitelností, sebestředností či sobectvím.